

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Trädgårdsundersökningen

Ämnesområde

Jordbruk, skogsbruk och fiske

Statistikområde

Jordbrukets ekonomi

Produktkod

JO0203

Referenstid

2019

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statens Jordbruksverk
Kontaktinformation	Jörgen Persson
E-post	jorgen.persson@jordbruksverket.se
Telefon	036-15 59 43

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.3.1	Urvalsförfarande.....	4
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	4
2.4.2	Mätning.....	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning	4
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	5
2.6.1	Granskning under insamlingen	5
2.6.2	Granskning av mikrodata	5
2.6.3	Granskning av makrodata	5
2.6.4	Granskning av redovisning	5
2.7	Skattningsförfarande	6
2.7.1	Principer och antaganden	6
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	6
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	6
2.7.4	Röjandekontroll	7
3	Genomförande	7
3.1	Kvantitativ information	7
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	7
	Bilaga 1. Blankett (enkät).....	8

1 Statistikens sammanhang

Trädgårdsundersökningen beskriver den svenska trädgårdsodlingens produktionsvärde under det närmast föregående kalenderåret. Produktionsvärdet är det värde som kommer odlarna tillgodo.

Statistiken utgör en del av den officiella statistik som beskriver det svenska jordbrukets ekonomi, där även undersökningarna *Jordbrukarhushållens inkomster*, *Jordbruksekonomiska undersökningen* samt *Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn (EAA)* ingår.

Trädgårdsundersökningen är också en del av den officiella statistik som beskriver den svenska trädgårdsodlingen, tillsammans med undersökningarna *Trädgårdsproduktion*, *Skörd av trädgårdsväxter* samt *Frukträd*, som tillsammans beskriver trädgårdsodlingens struktur och produktion.

Den senaste statistiken redovisas i Jordbruksverkets statistikdatabas och i rapporten *Trädgårdsundersökningen 2019* på Jordbruksverkets webbplats. Statistikens kvalitet dokumenteras i en medföljande *Kvalitetsdeklaration* samt i denna *Statistikens framställning*.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

Statistiken i *Trädgårdsundersökningen* omfattar all yrkesmässig trädgårdsodling som bedrevs i Sverige under det närmast föregående kalenderåret av odlare med en areal om minst 0,25 hektar på friland eller 200 kvadratmeter i växthus.

Med *trädgårdsodling* avser vi yrkesmässig odling av köksväxter, kryddväxter, frukt, bär eller prydnadsväxter på friland eller i växthus. Odling av potatis, julgranar, gräsmattor, plantor för skogsbruk samt bönor och ärter för konservering eller torkning ingår *inte* i statistiken.

Statistiken redovisar trädgårdsodlingens produktionsvärde fördelat på olika produktgrupper. *Produktionsvärdet* är det värde som kommer odlarna tillgodo. Statistiken redovisar även skördade kvantiteter av olika trädgårdsprodukter.

2.2 Ramförfarande

Målpopulationen, det vill säga den grupp som statistiken ska beskriva, utgörs av samtliga i Sverige verksamma yrkesmässiga trädgårdsodlare med en odling om minst 0,25 hektar på friland eller 200 kvadratmeter i växthus.

För att minimera uppgiftslämnarbördan för odlarna riktar sig insamlingen av uppgifter istället huvudsakligen till distributörer av trädgårdsprodukter och endast i vissa fall till enskilda odlingsföretag.

Rampopulationen utgörs därför av de distributörer, uppköpare, producentorganisationer och odlare som hanterar den svenska trädgårdsodlingens produktion.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

Urvalet av uppgiftslämnare är subjektivt och utgår från principen att inkludera minst tre uppgiftslämnare för respektive odlingsinriktning och gröda. Tillsammans ska uppgifterna ge en representativ bild av pris- och sortimentsspridning. Totalt ingick 51 uppgiftslämnare i undersökningen för referensåret 2019. De flesta av dessa lämnar uppgifter för flera grödor, ofta inom flera grödgrupper.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Ingen uteslutning (cut-off) förekommer i undersökningen.

2.4 Insamlingsförfarande

Insamlingen av data skedde via en frivillig enkätundersökning, samt i enstaka fall genom telefonkontakt.

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Data samlades in via en enkätundersökning. Undersökningen skickades ut per e-post och bestod av två digitala blanketter, anvisningar för hur blanketten skulle fyllas i samt ett missiv som förklarade enkätens syfte.

I blanketterna fyllde uppgiftslämnarna i kvantiteter och värden för respektive gröda eller grödgrupp. De två blanketterna innehöll svarsalternativ för endera ätliga grödor (köksväxter, frukt och bär) eller prydnadsväxter. Svar skickades in via e-post.

2.4.2 Mätning

Blanketterna som användes vid datainsamlingen (se bilaga 1) var relativt enkla och bestod av två fält för respektive gröda eller grödgrupp, där uppgiftslämnaren kunde fylla i hanterad mängd samt det totala värdet som kom odlaren tillgodo. Efterfrågade enheter var förifyllda.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Bortfallet utgjordes av de företag för vilka inga eller endast ofullständiga uppgifter kunde inhämtas.

I syfte att minska bortfallet skickades två påminnelser ut via e-post till de uppgiftslämnare som inte svarat fyra respektive åtta veckor efter det första utskicket. Påminnelsen innehöll samma instruktioner och blanketter som det ursprungliga utskicket.

Vissa uppgiftslämnare som inte lämnat svar kontaktades per telefon för att inhämta uppgifter verbalt.

Visst bortfall komprimerades genom imputering av senast kända värden justerade med skattade prisförändringar för respektive gröda, med utgångspunkt från förändringar i prisindex för avräkningspriser (a-index).

2.5 Bearbetningar

Bearbetningen av data består i huvudsak av inmatning/överföring av uppgifter, kontroll av avvikande värden, imputering av saknade värden samt beräkningar. Korrekturläsning av såväl data som beräkningar genomförs löpande och vid flera tillfällen under sammanställning och analys av data.

2.6 Granskning

Granskning av data sker i en iterativ process, där mikro- och makrodata utvärderas gentemot varandra och mot tidigare resultat för att bedöma rimligheten i enskilda datapunkter och slutliga statistikvärden.

2.6.1 Granskning under insamlingen

Ingen granskning sker under insamlingen.

2.6.2 Granskning av mikrodata

Mikrodata granskas manuellt och iterativt vid sammanställning av data. Data granskas variabel för variabel där varje enskilt objekts data granskas med avseende på rimlighet dels gentemot andra objekts data inom samma variabel, men även gentemot andra variabler och värden angivna i tidigare undersökningar. I tveksamma fall kontaktas företaget. Granskningen av mikrodata sker även i direkt anslutning till beräkning av totaler. Vanliga fel är användandet av fel enhet vid inmatning (till exempel kilogram istället för ton) och omkastning av värden i närliggande enkätfält (produktens värde läggs i kvantitetsfältet och vice versa).

2.6.3 Granskning av makrodata

Granskningen av makrodata sker parallellt med granskningen av mikrodata. Makrodata för varje enskild variabel och för sammanräkningar jämförs gentemot andra variabler men även mot tidigare resultat från samma undersökning och i vissa fall även mot resultat från annan statistik.

2.6.4 Granskning av redovisning

Jordbruksverket följer en produktionsprocess för framställning av officiell statistik. I denna process ingår två typer av granskning inför publicering.

Dels genomförs en omfattande korrekturläsning som granskar om statistiken som presenteras i text, tablåer och figurer stämmer överens med den statistik som presenteras i tabellerna. I korrekturläsningen kontrolleras även att publikationen följer den fastlagda mallen för våra publikationer och att språket är lättläst och korrekt.

Utöver korrekturläsningen går en granskningsgrupp (bestående av ett antal medarbetare vid Jordbruksverkets statistikenhet) igenom publikationen och dess medföljande material med avseende på resultatens rimlighet, publikationens struktur, vad som lyfts fram i text och rubriker samt om presentationen är lättillgänglig för användarna.

2.7 Skattningsförfarande

Skattningarna som presenteras i *Trädgårdsundersökningen* utgörs av totaler baserade på en urvalsundersökning. Uppräkningar från insamlade data görs utan viktningar, vilket innebär att insamlade data antas vara representativa för hela målpopulationen.

Såväl objektsbortfall som partiellt bortfall kompenseras till stor del av imputeringar, som är beroende av antagandet att enskilda företags produktion och prisutveckling följer branschen som helhet.

2.7.1 Principer och antaganden

Vid uppräkning av insamlade uppgifter antas insamlade data vara representativa för hela målpopulationen. Inga viktningar görs således för att korrigera resultaten.

Vid imputering antas att respektive uppgiftslämnare behandlar samma kvantiteter som vid föregående mätning (det vill säga att senast kända värde för kvantitet består), samt att priset för respektive gröda följt prisutvecklingen enligt index för avräkningspriser (a-index).

Användandet av senast kända värde tillför statistiken en viss "tröghet", då förändringar i framför allt hanterad kvantitet inte fångas upp.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Skattningsförfarandet består helt och hållet av summeringar av totaler.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga osäkerhetsmått tas fram för denna undersökning.

2.7.4 Röjandekontroll

Röjandekontroll sker vid produktion av databastablerna. Inga data presenteras i de fall då antalet företag i en redovisningsgrupp är färre än ett tröskelvärde. Röjandekontrollen för *Trädgårdsundersökningen 2019* resulterade inte i några sekretessrensade värden.

3 Genomförande

Undersökningen genomfördes i form av en enkätundersökning förmedlad via e-post. Ett första utskick som innehöll anvisningar samt 2 blanketter i form av Excel-dokument skickades ut till de 51 företagen i urvalet den 25 mars 2020.

Den 27 april samt 25 maj skickades ytterligare utskick till de 41 respektive 37 företag som ännu inte svarat vid dessa datum. Utskicken var identiska med det första utskicket, vid sidan av mindre ändringar i meddelandets formuleringar för att påvisa att det handlade om påminnelser.

I början av juni kontaktades vissa företag som ännu inte svarat per telefon för att påminna om att skicka in blanketterna, eller ge möjlighet att lämna uppgifter direkt per telefon. Under hela undersökningens gång bevakades såväl det telefonnummer som den e-postadress som angivits som kontaktuppgifter kontinuerligt under kontorstid. Förfrågningar besvarades så fort som möjligt.

Samtliga svar registrerades och kopierades över till ett beräkningsdokument i Excel, där samtliga imputeringar, beräkningar och skattningar sedan utfördes. Beräkningsdokumentet låstes vid undersökningens slut för att undvika ofrivilliga ändringar.

Då bearbetningen av data var klar producerades databastablerna, varefter en rapport ställdes samman.

3.1 Kvantitativ information

Totalt ingick 51 företag i undersökning, av vilka 20 lämnade uppgifter. Den genomsnittliga mängden av respektive grödas totala produktion som täcktes av undersökningen var 31 %, men varierade från 0–100 %.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Undersökningen genomfördes som planerat utan avvikelser.

Bilaga 1. Blanketter (enkäter)

Köpta eller sålda svenskodlade produkter 2019 (värdet baseras på avräkningspris)		
	Sammanlagt värde (alla produkter & kvaliteter)	Sammanlagd kvantitet (alla produkter & kvaliteter)
Köksväxter		
Blomkål	kr	ton
Broccoli	kr	ton
Bruna bönor	kr	ton
Gurka (friland)	kr	ton
Gurka (växthus)	kr	ton
Isbergssallat	kr	ton
Annan sallat (friland)	kr	ton
Kruksallat (växthus)	kr	st
Annan sallat (växthus)	kr	st
Kryddväxter (växthus)	kr	st
Kålrot	kr	ton
Matlök (gul & röd)	kr	ton
Morot	kr	ton
Märgärter	kr	ton
Palsternacka	kr	ton
Purjolök	kr	ton
Spenat	kr	ton
Tomat	kr	ton
Vitkål	kr	ton
Övriga köksväxter (friland)	kr	ton
Övriga köksväxter (växthus)	kr	ton
Frukt		
Körsbär	kr	ton
Plommon	kr	ton
Päron	kr	ton
Äpple	kr	ton
Bär		
Hallon (friland)	kr	ton
Hallon (växthus)	kr	ton
Jordgubbar (friland)	kr	ton
Jordgubbar (växthus)	kr	ton

Instruktioner:

Vi är bara intresserade av **svenskodlade** grödor

Vi är ute efter **2019** års värden och kvantiteter

Det värde vi frågar efter är **värdet i första försäljningsledet** (det värde som kom odlarna till godo)

Värdet ska innefatta respektive grödas **alla produkter och kvaliteter**

Köpta eller sålda svenskodlade produkter 2019 (värdet baseras på avräkningspris)		
	Sammanlagt värde (alla produkter & kvaliteter)	Sammanlagd kvantitet (alla produkter & kvaliteter)
Kruk- och utplanteringsväxter		
Begonia	kr	krukor
Cyklamen	kr	krukor
Julstjärna	kr	krukor
Kalanchoe	kr	krukor
Marguerit	kr	krukor
Pelargon	kr	krukor
Petunia och praktpetunia	kr	krukor
Lobelia	kr	krukor
Penséer	kr	krukor
Tagetes	kr	krukor
Övriga kruk- och utplanteringsväxter	kr	krukor
Lökväxter i kruka		
Amaryllis	kr	krukor
Hyacinter	kr	krukor
Narcisser	kr	krukor
Övriga lökväxter i kruka	kr	krukor
Snittblommor		
Tulpaner	kr	st
Övriga snittblommor	kr	st
Plantskoleväxter		
Barrväxter	kr	plantor
Bärbuskar	kr	plantor
Frukträd	kr	plantor
Häck- och landskapsväxter	kr	plantor
Jordgubbsplantor	kr	plantor
Lövfällande träd	kr	plantor
Perenner	kr	plantor
Prydnadsbuskar	kr	plantor
Rosor	kr	plantor
Övriga plantskoleväxter	kr	plantor

Instruktioner:

Vi är bara intresserade av **svenskodlade** grödor (som under någon tid stått på tillväxt i Sverige)

Vi är ute efter **2019** års värden och kvantiteter

Det värde vi frågar efter är **värdet i första försäljningsledet** (det värde som kom odlarna till godo)

Värdet ska innefatta respektive grödors **alla produkter och kvaliteter**